

Dosarul nr. 3ra-275/22
2-20160466-01-3ra-04042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea lui Oleg Calmâc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni, terți Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției, cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 21 decembrie 2020, Oleg Calmâc s-a adresat în instanță cu acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni, terți Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției, cu privire la anularea deciziilor de refuz în recalcularea pensiei nr. C-2488/20 din 11 noiembrie 2020 și nr. C-2611/20 din 7 decembrie 2020, obligarea includerii în stagiul de muncă a vechimii de 9 ani, 7 luni și 9 zile din perioada de activitate cu avantaje, confirmată de Direcția de Poliție a mun. Chișinău prin înscrisul din 29 octombrie 2020 cu nr. 11374, obligarea recalculării cuantumului pensiei și achitării diferenței, începând cu 26 decembrie 2010.

În motivarea acțiunii, a indicat că s-a adresat organului de asigurări sociale competent cu cerere în vederea recalculării pensiei urmare a includerii în stagiul de muncă a vechimii cu avantaje de 9 ani, 7 luni și 9 zile, însă i s-a refuzat în satisfacerea cererii. Poziția respectivă a fost menținută inclusiv după adresarea cu cerere prealabilă.

A susținut că, în virtutea Legii nr. 1544/1993, a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, este îndreptățit la recalcularea cuantumului pensiei cu includerea vechimii în muncă cu avantaje acumulate în cadrul activării în izolatoarele de detenție provizorie, informație reflectată expres în confirmarea Direcției de Poliție a mun. Chișinău nr. 11374 din 29 octombrie 2020.

Pe parcursul derulării procesului, a fost atras în calitate de terț Inspectoratul General al Poliției.

Prin hotărârea din 29 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Calmâc.

S-a anulat decizia nr. 40/2018/21953 din 3 septembrie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni, precum și răspunsurile Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-2488/20 din 11 noiembrie 2020 și nr. C-2611/20 din 7 decembrie 2020.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze cuantumul pensiei de care beneficiază Oleg Calmâc, cu luarea în considerare a vechimii în muncă cu avantaje în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie, reflectată în confirmarea Direcției de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-11374 din 29 octombrie 2020, inclusiv cu achitarea diferenței pensiei recalculate, începând cu momentul acordării dreptului la pensie.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 2 iulie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 29 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului declarat și casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii, de respingere a acțiunii înaintate (f.d. 139-140).

Prin decizia din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 29 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată și legală soluția primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sunt aplicabile prevederile art. 2 alin. (1), art. 13, 14 lit. a) ale Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544 din 23 iunie 1993, dar și ale pct. 6, 7 lit. b), pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, ce permit reclamantului să beneficieze de înlesnirile legale.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar s-a aliniat concluziei fondului, care a conchis privind netemeinicia refuzului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale de a stabili pensia reclamantului cu luarea în calcul a perioadei de activitate în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie al CPS Centru, al IP mun. Chișinău, ulterior CGP mun. Chișinău, dar și a vechimii în muncă cu avantaje. Argumentele invocate de apelant în susținerea poziției sale nu au fost reținute de instanța de apel, deoarece acestea se combat cu constatările instanței și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost

administrare și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

La 12 ianuarie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 182), iar la 17 februarie 2022 a prezentat motivarea recursului (f.d. 192).

În susținerea recursului, a invocat dezacordul său cu soluția instanței de apel, considerând-o eronată, instanța interpretând în mod eronat normele de drept material pertinente speței, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate pe cauza dată.

Invederează că subiecții Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 sunt expres stabiliți în actul normativ, iar colaboratorii din cadrul Inspectoratului de Poliție nu se regăsesc prin prisma actului normativ reiterat și normele juridice ale acestuia nu sunt aplicabile asupra categoriilor de angajați ai Inspectoratului de poliție. Dat fiind faptul că intimatul Oleg Calmâc era angajat al Batalionului de escortă și pază din cadrul Inspectoratului de Poliție, și nu al unei instituții penitenciare, pretențiile intimatului le consideră neîntemeiate și pasibile de a fi respinse integral.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Calmâc să fie respinsă integral.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 decembrie 2021, fiind notificată recurentei în data de 8 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 185). Astfel, recursul și motivarea acestuia depuse la 12 ianuarie 2022 și, respectiv, 17 februarie 2022, sunt în termen.

La 4 aprilie 2022, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 27 aprilie 2022, Ministerul Afacerilor Interne a depus referință la cererea de recurs a Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

La 3 mai 2022, a depus referință reprezentantul intimatului Oleg Calmâc, avocatul Iurie Sciastlivîi, prin care a solicitat respingerea ca neîntemeiat a recursului.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages

Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu